

Bruselj, 5. maj 2026  
(OR. en)

8756/26

AGRI 329  
ENV 433

**DOPIS**

---

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta  
Prejemnik: delegacije

---

Zadeva: Razpoložljivost in cenovna dostopnost gnojil v EU – podpora kmetom in  
spodbujanje odpornih prehranskih sistemov  
– izmenjava mnenj

---

V prilogi vam pošiljamo referenčni dokument o navedeni zadevi za sejo Sveta (kmetijstvo in ribištvo) 26. maja 2026.

**Razpoložljivost in cenovna dostopnost gnojil v EU – podpora kmetom in spodbujanje  
odpornih prehranskih sistemov**

Po pandemiji COVID-19, energetske krizi in ruski invaziji na Ukrajino je Komisija novembra 2022 sprejela sporočilo z naslovom „Zagotavljanje razpoložljivosti in cenovne dostopnosti gnojil“<sup>1</sup>. Sporočilo je vključevalo več ukrepov za diverzifikacijo virov uvoženih gnojil v EU, podporo proizvodnji gnojil v EU, olajšanje proizvodnje in uporabe alternativ kemičnim gnojilom ter spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije pri proizvodnji gnojil. Delegacije so na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo novembra 2022 na splošno pozdravile sporočilo, hkrati pa pozvale Komisijo, naj preuči nadaljnje ukrepe in pobude v zvezi s tem vprašanjem.

Trenutne razmere na Bližnjem vzhodu so še povečale nujnost odzivanja na izzive, ki izhajajo iz energetske odvisnosti EU in stalnih motenj v svetovnih dobavnih verigah, ki povzročajo močan pritisk na proizvodnjo hrane v EU, vhodne stroške, dohodke kmetov in cene hrane po vsej Uniji. V nedavnem sporočilu Komisije „AccelerateEU - Energetska unija – Cenovno dostopna in varna energija s pospešenim ukrepanjem“<sup>2</sup> je poudarjena nujna potreba po okrepitvi ukrepov, ki bodo privedli do večje avtonomije in proizvodnje čiste energije v EU ter manjše odvisnosti od zunanjih neobnovljivih virov energije. Naraščajoči stroški energije omejujejo zmogljivost EU za proizvodnjo kemičnih gnojil zaradi drage odvisnosti industrije gnojil v EU od porabe energije. Hkrati na uvožena gnojila vplivajo trenutne visoke cene in motnje v dobavni verigi, ki povečujejo stroške, kar še poslabšuje razmere. Trenutne razmere kažejo, da so trgi gnojil še vedno ranljivi.

---

<sup>1</sup> ST 14613/1/22 REV 1

<sup>2</sup> ST 8482/26 + ADD1

Glede na navedeno sta razpoložljivost in cenovna dostopnost gnojil ponovno na dnevnem redu kmetijske politike. Glede na prihodnje sporočilo o akcijskem načrtu za gnojila je vse pomembnejša potreba po spodbujanju kratko-, srednje- in dolgoročnih ukrepov za izboljšanje strateške avtonomije EU pri uporabi gnojil. Taki ukrepi bi morali biti namenjeni podpori kmetom, spodbujanju odpornih prehranskih sistemov in zagotavljanju cenovne dostopnosti hrane za potrošnike. Predsedstvo ob upoštevanju navedenega poziva ministre in ministrice, naj izrazijo svoje mnenje o naslednjih vprašanjih:

- Ali so ukrepi, priporočeni v sporočilu iz leta 2022 o zagotavljanju razpoložljivosti in cenovne dostopnosti gnojil, še vedno veljavni? Kateri dodatni ali alternativni ukrepi so po vašem mnenju potrebni za reševanje kratko-, srednje- in dolgoročnih izzivov v okviru sedanjih geopolitičnih in lokalnih omejitev?
- Kako lahko ob upoštevanju dodatnih izzivov, povezanih s proizvodnjo, uporabo in dobavo gnojil v EU, zagotovimo odpornost in konkurenčnost kmetijskega sektorja in prehranskih sistemov v EU?

---